

Vlaams
Parlement

ingediend op **544** (2015-2016) – Nr. 23
15 december 2015 (2015-2016)

Amendement

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de begroting 2016

Documenten in het dossier:

- 544** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen
- Nr. 7: In eerste lezing door de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn aangenomen artikelen
- Nr. 8 t.e.m. 11: Amendementen
- Nr. 12: In eerste lezing door de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting aangenomen artikelen
- Nr. 13: Amendement
- Nr. 14 t.e.m. 21: Verslagen
- Nr. 22: Tekst aangenomen door de commissies

AMENDEMENT Nr. 33**voorgesteld door Johan Danen en Björn Rzoska
na indiening van het verslag**

Hoofdstuk 11. Energie

Dit hoofdstuk, dat bestaat uit de artikelen 128 tot 134, vervangen door wat volgt:

"Hoofdstuk 11. Energie

Art. 128. In artikel 7.1.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2014, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

"§1. De netbeheerders kennen voor zover de producent zelf daarom verzoekt een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die is opgewekt in installaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen draagt de producent het overeenstemmende aantal groenestroomcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een groenestroomcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen waarvoor het desbetreffende groenestroomcertificaat niet kan worden aanvaard in het kader van artikel 7.1.10.

De minimumsteun wordt vastgelegd afhankelijk van de gebruikte hernieuwbare energiebron en de gebruikte productietechnologie.

Voor installaties in gebruik genomen vóór 1 januari 2006 bedraagt de minimumsteun:

- 1° voor zonne-energie: 450 euro per overgedragen certificaat;*
- 2° voor waterkracht, getijden- en golfslagenergie en aardwarmte: 95 euro per overgedragen certificaat;*
- 3° voor windenergie op land en voor organisch-biologische stoffen waarbij al dan niet co-verbranding wordt toegepast, voor de vergisting van organisch-biologische stoffen in stortplaatsen, en voor het organisch-biologische deel van restafval: 80 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering: 100 euro per overgedragen certificaat.*

Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2006 en met startdatum vóór 1 januari 2013 bedraagt de minimumsteun:

- 1° voor waterkracht, voor getijden- en golfslagenergie, voor aardwarmte, voor windenergie op land, voor vaste of vloeibare biomassa, biomassa-afval en biogas, voor zover deze niet vermeld worden in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat;*
- 2° voor stortgas, voor biogas uit vergisting van afvalwater(zuiveringsslib) of rioolwaterzuivering (sslib) en voor verbranding van restafval: 60 euro per overgedragen certificaat;*
- 3° voor andere technieken: 60 euro per overgedragen certificaat;*
- 4° voor biogasinstallaties die niet vermeld zijn in punt 2°: 90 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering:*

- a) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen vóór 1 januari 2012: 100 euro per overgedragen certificaat;
- b) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en een ecologiepremie kregen toegekend: 100 euro per overgedragen certificaat;
- c) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en geen ecologiepremie kregen toegekend: 110 euro per overgedragen certificaat;
- 5° voor zonne-energie bedraagt de minimumsteun per overgedragen certificaat:
- a) voor installaties met een piekvermogen van maximaal 10 kW:
- i. voor installaties in gebruik genomen vóór het jaar 2010: 450 euro;
 - ii. voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2010: 350 euro;
 - iii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;
 - iv. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 300 euro;
 - v. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 270 euro;
 - vi. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 maart 2012: 250 euro;
 - vii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 april 2012 tot en met 30 juni 2012: 230 euro;
 - viii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2012 tot en met 31 juli 2012: 210 euro;
 - ix. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012: 90 euro;
- b) voor installaties met een piekvermogen tussen 10 kW en 250 kW:
- i. voor installaties in gebruik genomen vóór het jaar 2010: 396 euro;
 - ii. voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2010: 308 euro;
 - iii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 290 euro;
 - iv. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 264 euro;
 - v. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 238 euro;
 - vi. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 maart 2012: 220 euro;
 - vii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 april 2012 tot en met 30 juni 2012: 202 euro;
 - viii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2012 tot en met 31 juli 2012: 185 euro;
 - ix. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012: 79 euro;
- c) voor installaties met een piekvermogen van meer dan 250 kW:
- i. voor installaties in gebruik genomen vóór het jaar 2010: 396 euro;
 - ii. voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2010: 308 euro;
 - iii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 290 euro;
 - iv. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 211 euro;
 - v. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 132 euro;
 - vi. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 juli 2012: 79 euro;
 - vii. voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012: 79 euro.

Aan installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013 wordt een minimumsteun gegeven van 93 euro per overgedragen groenestroomcertificaat dat werd toegekend met toepassing van artikel 7.1.1, §2. Deze minimumsteun geldt ook voor

installaties met startdatum vóór 1 januari 2013 die groenestroomcertificaten ontvangen met toepassing van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, en die reeds minimumsteun ontvingen voor installaties met startdatum vóór 1 januari 2013.

Als een installatie voor zonne-energie wordt uitgebreid in een periode die recht geeft op een andere minimumsteun dan de minimumsteun op de datum van indienstneming van de oorspronkelijke installatie of de vorige uitbreiding, moet een aparte productiemeter en omvormer worden geplaatst voor de meting van de productie van de bijgeplaatste zonnepanelen. De minimumsteun voor de groenestroomcertificaten toegekend voor de productie via deze bijgeplaatste zonnepanelen is de minimumsteun van de datum van indienstneming van de uitbreiding van de installatie.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, begint bij de inwerkingstelling van een nieuwe productie-installatie en loopt over een periode van tien jaar. Voor nieuwe en bestaande installaties voor gft-vergisting met nacompostering loopt deze verplichting over een periode van twintig jaar vanaf de inwerkingstelling. In het geval van zonne-energie loopt de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 juli 2012 over een periode van twintig jaar. Voor zonne-energie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 augustus 2012 tot en met 31 december 2012 loopt de verplichting over een periode van tien jaar. Voor installaties die een startdatum vanaf 1 januari 2013 hebben, loopt de verplichting tot het einde van de periode waarin groenestroomcertificaten worden toegekend.

In afwijking van het achtste lid loopt de verplichting, vermeld in het eerste lid, in de gevallen, vermeld in artikel 7.1.1, §1, derde lid, tot het einde van de verlenging van de steunperiode.

In afwijking van het achtste lid, kunnen nieuwe productie-installaties die over een stedenbouwkundige vergunning en een milieuvergunning moeten beschikken, in aanmerking komen voor de minimumsteun die geldt op het moment dat de laatste van die vergunningen werd verkregen, op voorwaarde dat na het verlenen van die laatste vergunning de installatie in gebruik wordt genomen binnen de volgende termijn:

1° voor zonne-energie binnen 12 maanden;

2° voor alle andere technologieën binnen 36 maanden.

De Vlaamse Regering kan voor projectcategorieën waarvoor een specifieke onrendabele top wordt bepaald, beslissen de termijnen, vermeld in het tiende lid, te verlengen.

De Vlaamse Regering kan verdere definities voor toepassing van deze paragraaf vastleggen.”.

Art. 129. Aan paragraaf 4 van artikel 7.1.6 worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Hiertoe moet een schadedossier door de betrokken installatiehouder worden ingediend. Indien het rendement van de investering voor de installatie meer dan 6 procentpunt hoger ligt dan het gemiddelde rentetarief van een Belgische staatsobligatie op 10 jaar kan in elk geval geen sprake zijn van schade.”.

VERANTWOORDING

Artikel 128

De historisch gecumuleerde certificatenoverschotten zouden op dit moment volgens minister Turtelboom 1,113 miljard euro bedragen.

Het achtergrondrapport van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) over de uitgestelde doorrekening van de certificatenkosten (2014) geeft duidelijk weer wat de oorzaken van deze certificatenoverschotten zijn:

“Aan de aanbodzijde werden meer groene stroom- en WKK-installaties geplaatst dan verwacht bij de vastlegging van de quota. Dat komt doordat er goed werd ingespeeld op het ondersteuningssysteem en doordat er oversubsidiëring was als gevolg van inefficiënties op de certificatenmarkt en als gevolg van het feit dat de minimumsteun niet mee evolueerde met de daling van de kostprijs van de technologieën.

Aan de vraagzijde blijkt het moeilijk om goede quota vast te leggen. De automatische quotumaanpassing die vroeger in het decreet stond, werd geschrapt, maar er werden onvoldoende andere maatregelen genomen om met (dreigende) overschotten om te gaan zoals een tussentijdse aanpassing van de doelstellingen, een aanpassing van de certificatensteun of -steunduur of andere oplossingen. De GSC-quota en WKK-quota werden wel aangepast, maar onvoldoende om op korte termijn de structurele overschotten weg te werken. Zo werd de quotumverhoging in 2012 fel gecounterd door de minder zichtbare hervormingen zoals de sterke toename van de vrijstellingen op de certificaatplichtige leveringen (dus een daling van de certificaatplichtige leveringen Ev), de invoering van Btot, de retrobanding van PV-certificaten voor installaties van 2012, ...”.

Voor deze historische overschotten zijn er twee hoofdoorzaken, zoals ook duidelijk in het bovenvermelde SERV-rapport werd gesteld:

- 1° de quota lagen te laag;
- 2° de minimumsteun daalde niet snel genoeg mee met de daling van de kostprijs van de technologieën, wat tot oversubsidiëring leidde.

Pas in 2013 werd de minimumsteun bepaald op basis van de onrendabele topberekening, waardoor installaties vanaf 2013 in principe niet meer overgesubsidieerd worden.

Terwijl alle kleine fotovoltaïsche (PV-)installaties (<10 kWp) sinds 2015 een prosumententarief betalen en zo een bijdrage leveren waardoor mogelijke overwinsten bij sommige particulieren reeds fel beperkt werden, kunnen grote installaties die vóór 2013 in dienst werden genomen nog steeds een oversubsidiëring genieten, aangezien de toekenning van de certificaten voor een periode van 20 jaar gebeurt (voor installaties vanaf augustus 2012 teruggebracht op 10 jaar).

De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) berekende in 2010 in opdracht van het Vlaams Energieagentschap (VEA) (zie rapport 'Onrendabele toppen van duurzame elektriciteitsopties 2010') volgende onrendabele toppen:

- voor PV-installaties van 50 kWp: 228 euro;
- voor installaties met een vermogen van 250 kWp: 216 euro;
- voor installaties van 750 kWp: 187 euro;
- voor installaties van 1500 kWp: 143 euro.

Grote PV-installaties (>10 kWp) die opgestart werden in 2009 krijgen echter nog 450 euro/MWh en installaties die opgestart zijn in 2010 krijgen nog 350 euro/MWh.

Aangezien deze gulle subsidiëring een belangrijke oorzaak is van de historische certificatenoverschotten en gezien de mogelijk grote impact ervan op de factuur van gezinnen en kmo's, is het aangewezen de certificatenwaarde, omwille van het algemeen belang, voor deze installaties naar onder bij te stellen.

Dit is geen inbreuk op bestaande contracten of het vertrouwensbeginsel omwille van volgende redenen:

- de maatregel is niet met terugwerkende kracht, omdat hij pas zou ingaan vanaf 2016. Er is met andere woorden geen impact op de reeds ontvangen certificaten;
- het betreft een verantwoorde en beperkte verlaging van de certificatenwaarde, waarbij de gemaakte investeringen nog steeds een rendement van meer dan 10% zullen behouden, wat hoger ligt dan de gemiddelde marktrente;
- uit eerdere uitspraken van het Grondwettelijk Hof blijkt het volgende:
 - a) indien de decreetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, vermag hij te oordelen dat zij met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de overgangsregeling of de ontstentenis daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Dat laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een te hunner voordeel ingestelde overgangsregeling kan verantwoorden;
 - b) het vertrouwensbeginsel op zich kan niet worden aangevoerd om de handhaving van de voorwaarden van een subsidiestelsel te eisen. De decreetgever kan die voorwaarden voor de toekomst wijzigen, zij het dat hij rekening dient te houden met de invloed van de wijzigingen op al gedane investeringen.

Door duidelijkheid te scheppen over het energiepact en de doelstellingen op het vlak van hernieuwbare energie, zal deze beslissing ook geen investeringsonzekerheid creëren.

De impact van deze wijziging wordt geschat op een jaarlijkse mindering van ongeveer 36 miljoen euro voor het opkopen van certificaten van grote PV-installaties door de distributienetbeheerders. Deze minderinkomsten kunnen aangewend worden door de distributienetbeheerder om de certificatenoverschotten te financieren.

Zowel vanuit kostenefficiëntie, het gelijkheidsbeginsel als de administratieve kostprijs is dit een zeer efficiënte maatregel.

Artikel 129

Paragraaf 4 van artikel 7.1.6 vermeldt het volgende:

“§4. Als de steun, vermeld in paragraaf 1 en 3, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt het Vlaamse Gewest de geleden schade voor bestaande installaties.”.

Om geen onduidelijkheid te laten bestaan over wat onder de term schade moet worden verstaan, wordt expliciet toegevoegd dat indien het rendement van de investering voor de installatie meer dan 6 procentpunt hoger ligt dan het gemiddelde rentetarief van een Belgische staatsobligatie op 10 jaar, dit niet als schade kan worden beschouwd.

■

Bijlage bij de verantwoordingen

Tabel oude en nieuwe minimumwaarde

PV-installaties met een vermogen tussen 10 kW en 250 kW

Datum indienstname	Huidige minimumsteun per certificaat	Nieuw vanaf 2016	Duur
2006-2009	450	396	20 jaar
2010	350	308	20 jaar
januari t.e.m. juni 2011	330	290	20 jaar
juli t.e.m. september 2011	300	264	20 jaar
oktober t.e.m. december 2011	270	238	20 jaar
januari t.e.m. maart 2012	250	220	20 jaar
april t.e.m. juni 2012	230	202	20 jaar
juli 2012	210	185	20 jaar
augustus t.e.m. december 2012	90	79	10 jaar

PV-installaties met een vermogen van meer dan 250 kW

Datum indienstname	Huidige minimumsteun per certificaat	Nieuw vanaf 2016	Duur
2006-2009	450	396	20 jaar
2010	350	308	20 jaar
januari t.e.m. juni 2011	330	290	20 jaar
juli t.e.m. september 2011	240	211	20 jaar
oktober t.e.m. december 2011	150	132	20 jaar
januari t.e.m. juli 2012	90	79	20 jaar
augustus t.e.m. december 2012	90	79	10 jaar